

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap wat betreft de nieuwe beschermingsstatus ingevoerd bij de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, en wat betreft de invoering van de persoonsvolgende financiering, ingevoerd bij het decreet van 25 april 2014

Principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap wat betreft de nieuwe beschermingsstatus ingevoerd bij de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, en wat betreft de invoering van de persoonsvolgende financiering, ingevoerd bij het decreet van 25 april 2014, met bijhorende bijlage;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 24 november 2016;

1. AANLEIDING EN INHOUD

1.1. Aanleiding

Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap regelt de individuele en collectieve rechten en plichten van de gebruikers ten aanzien van de voorzieningen. Het besluit integreert de rechten en de plichten die opgenomen waren in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 1993 tot vaststelling van algemene erkenningsvoorwaarden van voorzieningen bedoeld in het decreet van 27 juni 1990 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de

Sociale Integratie van Personen met een Handicap en die van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 2000 betreffende de kwaliteitszorg in de voorzieningen voor sociale integratie van personen met een handicap. Beide besluiten regelden gelijke materie, namelijk de rechten en plichten van de persoon met een handicap wat betreft de opname in voorzieningen, proefperiode, de overeenkomst met de voorziening, individuele en collectieve inspraak, klachtenbehandeling, regeling rond ontslag, zorg voor kwaliteit en kwaliteit van zorg. De laatste 2 aspecten werden geregeld in het besluit van 15 december 2000 onder meer door het bepalen van sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen. Meer bepaald overlapt de bepalingen van de sectorspecifieke minimale kwaliteitseisen met bepalingen van het besluit van 15 december 1993.

De Wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid brengt ingrijpende wijzigingen aan in de beschermingsstatuten voor handelingsonbekwamen. Door de aard van hun beperkingen vallen een belangrijk deel van personen met een handicap onder het toepassingsgebied van de beschermingsstatuten. De vertegenwoordiging van personen met een handicap zoals die bepaald is in het besluit van 4 februari 2011 moet dan ook aangepast worden aan de nieuwe beschermingsstatuten.

Het decreet van 25 april 2014 houdende de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap en tot hervorming van de wijze van financiering van de zorg en de ondersteuning voor personen met een handicap en de uitvoeringsbesluiten ervan hebben ingrijpende veranderingen als gevolg, niet alleen met betrekking tot de financiering of subsidiëring van de zorg en ondersteuning voor personen met een handicap, ook het zorglandschap werd ingrijpend veranderd. De verschillende zorgvormen die er waren, residentieel en semi-residentieel (internaat, semi-internaat, tehuis werkenden, tehuis niet-werkenden, tehuis niet-werkenden nursing, dagcentra) en de verschillende ambulante zorgvormen (diensten inclusieve ondersteuning, geïntegreerd wonen, zelfstandig wonen, beschermd wonen, begeleid wonen) zijn vervangen door multifunctionele centra voor minderjarigen en flexibele aanbodcentra voor meerderjarigen. Daarnaast bestaan er sinds 1 maart 2013 de diensten rechtstreeks toegankelijke hulp die zorg en ondersteuning bieden zonder toewijzing door het agentschap. Sinds 1 september 2016 zijn alle diensten vergund om in het kader van de persoonsvolgende financiering ondersteuning te kunnen bieden. Budgethouders kunnen dan hun budget bij hen besteden. Ook nieuwe diensten kunnen een vergunning aanvragen.

1.2. Inhoud

Deze veranderingen hebben als gevolg dat een aanpassing van het besluit van 4 februari 2011 noodzakelijk is, in het bijzonder de bepalingen rond de overeenkomsten die gesloten worden tussen voorziening en persoon met een handicap. Ook de regeling rond de bewindvoering moet worden aangepast. Op verschillende plaatsen in het besluit moet de terminologie worden aangepast aan de nieuwe realiteit van de persoonsvolgende financiering en bedragen van vergoedingen moeten in overeenstemming met de persoonsvolgende financiering worden gebracht. Voorzieningen zullen in een latere fase overschakelen naar een systeem van woon- en leefkosten waarbij de gebruiker zijn woon- en leefkosten vergoedt en geen financiële bijdrage meer betaalt. De definities en voorwaarden worden in dit besluit bepaald.

De bepalingen rond herkenbaarheid van de voorziening, met name op het briefpapier en door middel van een plakkaat aan de gevel dat de voorziening erkend en gesubsidieerd is door het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap, zijn aan herziening toe.

De handhaving die voorzien was in het besluit van 4 februari 2011 is gestoeld op de controle in kader van de erkenningsaudits voor het verlengen van de erkenning van de voorziening. Wanneer in kader van klachten belangrijke afwijkingen worden vastgesteld, kan het agentschap door deze handhaving enkel ofwel met toepassing van artikel 55 de voorziening vragen zich binnen een bepaalde termijn (tussen zes tot 12 maanden) in regel te stellen, ofwel de erkenning intrekken of schorsen met toepassing van artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 1993 tot vaststelling van de algemene regels inzake het verlenen van vergunningen en erkenningen door het Vlaams Agentschap voor Personen

met een Handicap. De eerste maatregel volstaat niet steeds om in geval van ernstige afwijkingen afdoende op te treden. De tweede maatregel gaat dan te ver, de zorg en ondersteuning voor al de gebruikers van die voorziening houdt dan ook op en voor hen dient een oplossing gezocht te worden. Om toch gepast te kunnen reageren en binnen aanvaardbare termijnen de voorzieningen te verplichten aan de bepalingen te voldoen, worden de verschillende termijnen in de handhavingsbepalingen aangepast.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1 brengt 13 wijzigingen aan in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap.

In de eerste plaats wordt de definitie van een aantal besluiten van de Vlaamse Regering naar welke verwezen wordt in dit besluit opgenomen.

Verder worden een aantal punten van plaats veranderd om de alfabetische volgorde van de definities te kunnen handhaven.

Met punt 5° wordt de naam "Charter collectieve rechten en plichten" vervangen door "collectieve rechten en plichten". Dit kadert binnen de aanpassingen aan de 3 verschillende documenten die bestaan in het besluit, namelijk het protocol van verblijf, behandeling of begeleiding, de individuele dienstverleningsovereenkomst en het charter collectieve rechten en plichten. Deze drie verschillende documenten zullen geïntegreerd worden in één document (cfr. infra artikel 8).

Met punt 6° wordt de definitie van diensten Ondersteuningsplan toegevoegd.

In punt 7° wordt de definitie van gebruiker aangepast: er wordt gespecificeerd dat het moet gaan om een persoon met een handicap, en de benamingen van de 2 soorten ondersteuning na de invoering van de persoonsvolgende financiering worden toegevoegd.

Met punt 8° wordt de definitie " protocol van verblijf, behandeling of begeleiding" vervangen door de definitie van de individuele dienstverleningsovereenkomst.

Met punt 9° wordt de definitie van leefkosten ingevoegd.

De definitie van residentiële opvang in punt 11° wordt opgeheven, deze is niet langer relevant.

Met punt 12° wordt een nieuwe definitie van de term voorziening bepaald.

Punt 13° voert de definitie van de woonkosten in.

Artikel 2 brengt wijzigingen aan in artikel 2 van het besluit dat bepaalt wie de rechten van de gebruiker, de persoon met een handicap, kan uitoefenen. Meer bepaald worden wijzigingen aangebracht naar aanleiding van de nieuwe beschermingsstatus ingevoerd met de Wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid. Er wordt voorzien dat de persoon met een handicap, de wettelijke vertegenwoordiger of de bevoegde bewindvoerder(s) de rechten kunnen uitoefenen.

Er wordt een nieuw tweede lid ingevoegd waarin bepaald wordt dat wanneer bewindvoering is ingesteld, de rechten uitgeoefend worden door de persoon met en handicap, de bewindvoerder of beiden, maar dat ook de persoon met een handicap zelf zo maximaal mogelijk betrokken wordt bij de uitoefening van deze rechten.

De cascade van vertegenwoordiging door familieleden wordt naar analogie met de Wet Patiëntenrechten van 22 augustus 2002 behouden. De bewindvoering over de persoon zoals ze voorzien is in het burgerlijk wetboek regelt rechtshandelingen wat de persoon betreft. Zijn wat betreft gezondheid en welzijn geregeld: het uitoefenen van de rechten van de Wet Patiëntenrechten, mits machtiging door de vrederechter, het verlenen van toestemming om een experiment op de persoon uit te voeren, toestemming geven tot orgaandonatie, weigering autopsie op een kind jonger dan 18 maanden, toestemming geven weefselafname bij leven. Zorg en ondersteuning die geleverd worden door beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg (artsen, verpleegkundigen, kinesitherapie enz.) zijn geregeld via de Wet Patiëntenrechten. Voor andere aspecten van zorg en ondersteuning zoals psychosociale begeleiding, ergotherapie, organiseren van dagbesteding en zo meer, is in het burgerlijk wetboek niet bepaald dat de vrederechter

zich hierover moet uitspreken. Indien de vrederechter niet bepaald heeft dat de persoon niet bekwaam is om deze handelingen uit te oefenen, blijft de persoon zelf bekwaam om deze handelingen uit te oefenen (Art. 492/1, §1, eerste en tweede lid). Er wordt vastgesteld dat de beschikkingen van de vrederechters zich beperken meestal tot de 19 opgesomde punten van artikel 492/1, §1. Net zoals in de Wet Patiëntenrechten wordt ook hier de vertegenwoordigingscascade door familieleden voor het geval dat de persoon met een handicap de rechten niet zelf kan uitoefenen behouden. Zoals supra reeds aangehaald, moet de persoon met een handicap wel zelf zo maximaal mogelijk betrokken worden bij het uitoefenen van de rechten.

Artikel 3 zorgt er voor dat nu in artikel 4 van het besluit het toepassingsgebied van het besluit bepaald wordt tot die voorzieningen die rechtstreeks toegankelijke hulp of niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning bieden aan personen met een handicap, in plaats van een opsomming te geven van voorzieningen of diensten op wie het besluit niet van toepassing is. De diensten ondersteuningsplan en de opvang in crisis- en noodsituaties worden apart vernoemd omdat zij niet direct onder de rechtstreeks toegankelijke hulp en niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning kunnen worden ondergebracht.

Het gebruik van het rijksregisternummer tussen het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap en voorzieningen, wordt ook in deze regelgeving mogelijk gemaakt. Niet alle bepalingen van dit besluit moeten echter van toepassing zijn op alle voorzieningen of diensten waarmee het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap het rijksregisternummer gebruikt. Daarom wordt bepaald dat voor bepaalde voorzieningen of diensten alleen de bepaling van het gebruik van het rijksregisternummer van toepassing is.

Artikel 4 past de verbrekingsvergoeding aan die verschuldigd is bij eenzijdige verbreking van de overeenkomst tijdens de proefperiode. Deze vergoeding is gelijk aan het deel van het persoonsvolgend budget dat tijdens de duur van de opzegtermijn aan de voorziening verschuldigd is. De opzegtermijn mag maximaal 1 maand bedragen. Daarnaast wordt de terminologie van de overeenkomsten aangepast.

Artikel 5 heft artikel 7 op. Dit artikel bepaalde dat de voorziening de gebruiker moest doorverwijzen naar de zorgbemiddeling als zij zelf niet kon beantwoorden aan de noden en zorgvragen van de gebruiker. Nu de gebruiker zelf over zijn budget kan beschikken, wordt deze bepaling overbodig. Hij kan met zijn budget naar een andere zorgaanbieder stappen, al dan niet met bijstand van een bijstandsorganisatie.

Artikel 6 vervangt het opschrift van hoofdstuk 3 van het besluit door Hoofdstuk 3 Overeenkomst tussen gebruiker en voorziening.

Artikel 7 heft het opschrift van afdeling 1 in hoofdstuk 3 op.

Artikel 8 vervangt het artikel 8. In de oude regeling waren drie overeenkomsten van toepassing:

- 1° het protocol van verblijf, behandeling of begeleiding bepaalde welke zorgvorm aan de persoon met een handicap geboden werd: tehuis (werkenden, niet-werkenden, nursing) dienst inclusieve ondersteuning, geïntegreerd wonen, dagcentrum, een van de verschillende ambulante zorgvormen (thuisbegeleiding, beschermd wonen, begeleid wonen, zelfstandig wonen), internaat of semi)internaat voor minderjarigen en bevatte een lijst van vermeldingen die van toepassing zijn voor alle personen met een handicap.
- 2° de individuele dienstverleningsovereenkomst bevatte de geleverde ondersteuning en de wijze waarop die geboden werd. Bij voorbeeld welke soort van zorgen (verpleegkundige, kinesithérapie, logopedie) in concreto in een tehuis aan die individuele gebruiker geboden wordt en welke niet; hoe dikwijls en wanneer de begeleiding bij een persoon met een handicap zal langskomen in kader van beschermd of begeleid wonen; welke de aard van de dagbesteding is die geboden wordt in een tehuis of een dagcentrum;
- 3° het charter collectieve rechten en plichten dat de collectieve rechten en plichten van gebruikers en voorziening regelde.

Het onderscheid tussen het protocol van verblijf, behandeling of begeleiding en de individuele dienstverleningsovereenkomst kan niet langer behouden blijven. In de eerste plaats zijn er geen verschillende zorgvormen meer sinds 1 januari 2016. De ondersteuning wordt geboden door de multifunctionele centra voor minderjarigen en de flexibele aanbodcentra voor meerderjarigen. Met de invoering van de persoonsvolgende financiering vanaf 1 januari 2017 moet bij aanvang van de ondersteuning zowel voor de voorziening als voor de gebruiker duidelijk zijn welke de ondersteuning geleverd wordt en hoeveel dat betekent in cash of personeelspunten voor de gebruiker. Deze staat immers zelf in voor de besteding van zijn budget, en moet weten wat hij daarvoor wel of niet kan krijgen. Ook voor de voorziening moet duidelijk zijn welke vergoeding hij voor de geleverde ondersteuning kan krijgen in cash of personeelspunten in de voucher.

De voorzieningen zijn ook vragende partij om de veelheid van overeenkomsten te vereenvoudigen om de duidelijkheid en transparantie te bevorderen. Er wordt gekozen voor 1 overeenkomst in de plaats van 3 die bestaat uit een deel individuele dienstverleningsovereenkomst en een deel collectieve rechten en plichten.

Het nieuwe artikel 8 zal bepalen dat de schriftelijke overeenkomst moet gesloten zijn voor aanvang van de ondersteuning. Ze bevat minimaal de individuele dienstverleningsovereenkomst en de collectieve rechten en plichten.

De mogelijkheid wordt hernomen dat in geval van dringende opvang, bijvoorbeeld een minderjarige die door tussenkomst van de jeugdrechter dringend moet opgenomen worden, of de organisatie van dringende zorg en ondersteuning in een noodsituatie, de overeenkomst gesloten zal worden binnen de vijf dagen na de aanvang van de opvang. Ook blijft een regeling voorzien dat, wanneer de wettelijke vertegenwoordiger van jongeren die verwezen werden door de jeugdrechter of een gemandateerde voorziening, bepaald in Hoofdstuk 8, Afdeling 2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de Integrale Jeugdhulp, weigert deze overeenkomst te ondertekenen, de voorziening die weigering registreert, met opgave van de redenen, in een daartoe opgesteld register.

De tweede paragraaf van artikel 8 bepaalt dat indien de gebruiker een budget voor niet-rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning van het agentschap wenst te gebruiken om de zorg en ondersteuning te vergoeden de overeenkomst wordt gesloten onder de opschortende voorwaarde van het ter beschikking stellen van een persoonsvolgend budget door het agentschap. Dit betekent dat de overeenkomst maar van kracht is, als er ook een persoonsvolgend budget ter beschikking wordt gesteld door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap.

Artikel 9. vervangt het oude artikel 9 en bepaalt respectievelijk voor de minderjarige gebruiker in paragraaf 1 en voor de meerderjarige gebruiker in paragraaf 2 dat de overeenkomst wordt opgesteld in overleg met de gebruiker, op basis van de noden en mogelijkheden van de gebruiker. De bijlage 1 bij het besluit (infra artikel 38) bevat de opsomming van de punten die minimaal moeten opgenomen zijn in de overeenkomst, naast het beding bepaald in artikel 8, §2. De geleverde ondersteuning moet uitgedrukt worden in de respectieve ondersteuningsfuncties van toepassing voor de minderjarigen en de meerderjarigen, uitgedrukt in frequentie en tijd.

Paragraaf 3 definieert de woon- en leefkosten en de kosten voor zorg en ondersteuning en de voorwaarden die daaraan verbonden zijn.

Paragraaf 4 herneemt de bepalingen dat er maatschappelijk aanvaardbare ondersteuning geboden moet worden. Onder maatschappelijk aanvaardbaar wordt verstaan, de mate waarin de ondersteuning wordt aangeboden vanuit algemeen aanvaarde maatschappelijke waarden en rechten die minstens vervat liggen in de Belgische Grondwet, de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het VN verdrag voor personen met een handicap.

In de vijfde paragraaf wordt voorzien dat voorzieningen in de mate van het mogelijke een

antwoord geven op vragen van de gebruiker om tijdelijk en beperkt meer ondersteuning te bieden.

Artikel 10 voert opnieuw een artikel 10 in dat er voor zorgt dat het overleg gebeurt met de persoon met een handicap, op een wijze die aangepast is aan de persoon met een handicap. Indien er een conflict ontstaat tussen de personen, die volgens de bepalingen van artikel 2 in de plaats kunnen treden van de persoon met een handicap die zelf niet in staat is zijn rechten uit te oefenen, zal de voorziening in teamoverleg de belangen van de gebruiker behartigen.

Artikel 11 vervangt het artikel 11 en definieert het handelingsplan. Het is van belang dat, net als vroeger, tussen de persoon met een handicap en de voorziening duidelijke afspraken gemaakt worden wat juist de inhoud is en de aard van de ondersteuning van de verschillende ondersteuningsfuncties die geboden worden. Op regelmatige tijdstippen moet de zorg en ondersteuning geëvalueerd worden en indien nodig bijgesteld. Indien deze bijsturing resulteert in veranderingen van ondersteuningsfuncties, frequentie of duur, moet de individuele dienstverleningsovereenkomst aangepast worden.

Artikel 12 heft het opschrift van afdeling 2 op.

Artikel 13 herneemt in het nieuwe artikel 12 de bepalingen die mogelijk maakten dat de persoon met een handicap een persoon, geen personeelslid van de voorziening, kan betrekken bij het opstellen van de individuele dienstverleningsovereenkomst en het handelingsplan dat de concretisering is van de verleende ondersteuningsfuncties.

Artikel 14 vervangt de artikelen 13 tot en met 16 .

In artikel 13 worden de uitzonderingen voorzien op de bepalingen van artikel 11 voor de Diensten Ondersteuningsplan en de rechtstreeks toegankelijke hulp.

Artikel 14 herneemt de bepalingen die garanderen dat er een vlotte overdracht van informatie is binnen de voorziening bij het organiseren van de ondersteuning. In de gevallen dat de voorziening zelf niet kan voorzien in bepaalde noden van de gebruiker zij actief op zoek gaat naar derden om de ondersteuning en de continuïteit ervan te verzekeren.

Artikel 15. en 16 hernemen de bepalingen in verband met de collectieve rechten en plichten voor voorziening en gebruikers. Inhoudelijk worden deze niet gewijzigd, maar ze worden opgenomen in dit nieuwe hoofdstuk 3.

Artikel 15 heft hoofdstuk 4 Charter collectieve rechten en plichten op. De bepalingen ervan zijn nu geïntegreerd in hoofdstuk 3.

Artikel 16 vervangt in artikel 21 de termen "opvang, begeleiding en behandeling" door de termen "zorg en ondersteuning" die gehanteerd worden in kader van de persoonsvolgende financiering en heft de term "wettelijke vertegenwoordiger" op gezien de definitie van gebruiker.

Artikel 17 voegt wijzigingen aan het handelingsplan toe aan het verplicht overleg met de gebruiker.

Artikel 18 past artikel 27 aan dat bepaalt dat er een collectief overlegorgaan met de gebruikers moet geïnstalleerd worden in de voorzieningen met residentiele opvang. De term residentieel wordt vervangen door de woonondersteuning zoals die bepaald is in de respectieve regelgeving voor minderjarigen en meerderjarigen.

Artikel 19 vervangt "het charter" door "de collectieve rechten en plichten" in artikel 28 en vervangt de term "gebruikersraad" die niet meer gehanteerd wordt in dit besluit door de term "het collectief overlegorgaan".

Artikel 20 brengt in de eerste plaats de nodige terminologische veranderingen, zoals in voorgaande artikelen, aan in artikel 29.

Er wordt toegevoegd dat overleg met het collectief overlegorgaan vereist is voor wijzigingen aan de woon- en leefkosten.

Verder wordt een paragraaf 5 ingevoerd die mogelijk maakt dat het collectief overlegorgaan zelf klachten die meer dan 1 gebruiker betreffen, die die gebruikers niet zelf bij de voorziening willen indienen, met toepassing van artikel 36 bij de leidend ambtenaar van het agentschap kan indienen.

Artikel 21 doet een terminologische aanpassing wat betreft het charter in artikel 30.

Artikel 22 doet een terminologische aanpassing wat betreft het charter in artikel 33.

Artikel 23 vervangt het opschrift van hoofdstuk 7 door "Beëindiging van de zorg en ondersteuning".

Artikel 24 vervangt in artikel 37 de zin die handelt over ontslag uit de voorziening door "De voorziening verbindt er zich toe de zorg of ondersteuning van de gebruiker niet eenzijdig te beëindigen, tenzij om een van de volgende redenen:". Punt 2° wordt opgeheven omdat er niet langer meer sprake is van een beslissing tot tenlasteneming. Verder worden er terminologische aanpassingen gedaan in functie van vorige wijzigingen.

Artikel 25 doet gelijkaardige terminologische aanpassingen in artikel 38 als in artikel 37. De term "ontslag" wordt verlaten en er wordt gesproken over "eenzijdige beëindiging van zorg of ondersteuning".

Artikel 26 definieert in artikel 39 op een duidelijke wijze de opzegtermijn van de overeenkomst op 3 maanden.

Artikel 27 vervangt het artikel 40 dat de verbrekingsvergoeding regelde indien een van de partijen de vastgestelde opzeggingstermijn niet respecteert. De oude regeling was gestoeld op de dagprijs en de verminderde dagprijs, die met de invoering van de persoonsvolgende financiering niet meer van toepassing is. De verbrekingsvergoeding wordt nu bepaald op de vergoeding die verschuldigd zou zijn voor een periode van drie maanden.

Artikel 28 bij de opmaak van het besluit in 2010 was er de intentie een intersectoraal meldpunt voor grensoverschrijdend gedrag op te richten. De intersectorale aanpak stootte op praktische bezwaren. In 2012 werd begonnen uitvoering te geven aan dit artikel door de voorzieningen grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van de gebruikers te laten melden aan het agentschap. Artikel 43 wordt nu in die zin aangepast.

Artikel 29 heft artikel 44 op. Dat artikel beperkte het toepassingsgebied wat betreft afzonderingsmaatregelen tot de residentiele en semi-residentiele voorzieningen. Deze terminologie is niet meer van toepassing, en afzonderingsmaatregelen moeten in alle omstandigheden geregeld zijn, niet enkel beperkt tot de plaatsen waar op collectieve wijze aan personen met een handicap ondersteuning geboden wordt.

Artikel 30 voegt in het eerste lid van paragraaf 1 van artikel 45 het woord "alleen" in zodat de uitzonderlijke aard van afzonderingsmaatregelen duidelijk is. Het tweede lid wordt anders geformuleerd omdat de oorspronkelijke formulering over het hoofd zag dat het gedrag meestal ophoudt door de afzondering. Het is niet de bedoeling dat de afzondering dan onmiddellijk wordt beëindigd. Zij moet slechts worden beëindigd van zodra de toestand van de gebruiker doet veronderstellen dat het oorspronkelijk gesteld gedrag zal uitblijven. In de tweede paragraaf wordt het woord "vertegenwoordiger" vervangen door een verwijzing naar artikel 2, waarin de vertegenwoordiging van de persoon met een handicap bepaald werd.

Artikel 31 voegt toe aan artikel 51 dat een voorziening erkend "of vergund" kan zijn. Aanbieders van niet rechtstreeks toegankelijke zorg en ondersteuning voor meerderjarigen krijgen een vergunning in plaats van een erkenning. De vermelding "en gesubsidieerd" wordt opgeheven omdat dit door de invoering van de persoonsvolgende financiering niet meer relevant is. Er wordt de bepaling toegevoegd dat de voorzieningen in elektronische communicatie met de persoon met een handicap als bestemming ook de vermelding "Erkend of vergund door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap" moeten opnemen.

Artikel 32 heft artikel 52 op waarin bepaald werd dat de erkende voorzieningen aan de voorgevel een plaat moesten aanbrengen met het logo van het agentschap en de vermelding "Erkend en gesubsidieerd door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap". De verwachting is dat het verlenen van zorg en ondersteuning met de persoonsvolgende financiering minder institutioneel zal verlopen. De persoon met een handicap beheert het budget en kan er voor kiezen de zorg en ondersteuning in zijn woonplaats of elders te organiseren. Het wordt dan ook niet meer relevant dat een plaat aan de gevel van de voorziening bevestigd is.

Artikel 33 voorziet in artikel 55 dat de termijn waarbinnen een voorziening de nodige maatregelen moet nemen om te voldoen aan de regelgeving van 6 maanden op 3 maanden wordt gebracht. De oorspronkelijke minimum termijn van zes maanden heeft als effect dat minimaal 12 maanden of langer verlopen vooraleer meer dwingende maatregelen kunnen genomen worden. Dit handhavingsbeleid ging uit van de audits door Zorginspectie in kader van het verlengen van een erkenning. Sinds het jaar 2012 worden erkenningen of vergunningen voor onbepaalde duur gegeven. In de praktijk blijkt nu dat snellere opvolging mogelijk moet zijn, zeker indien maatregelen als gevolg van klachten moeten opgelegd worden. Dat wordt gerealiseerd door de minimum termijn op 3 maanden te stellen.

Artikel 34 doet hetzelfde voor artikel 56.

Artikel 35 doet hetzelfde voor artikel 58.

Artikel 36 voegt aan artikel 59 toe dat niet alleen de erkenning, maar ook de vergunning door de leidend ambtenaar kan worden ingetrokken. De persoonsvolgende financiering voert immers vergunningen in.

Artikel 37 voert een nieuw artikel 59/1 in. Wanneer er vermoedens zijn of vastgesteld wordt dat de integriteit van de personen met een handicap in een voorziening geschonden wordt of in het gedrang komt, is de bevoegdheid van de leidend ambtenaar nu beperkt tot 2 maatregelen. In de eerste plaats de maatregel van artikel 55, welke inhoudt dat de leidend ambtenaar vraagt om binnen een bepaalde termijn te voldoen aan de regelgeving. Andere en zwaardere maatregelen kunnen pas opgelegd worden als deze maatregel, na verloop van zes maanden onvoldoende is gebleken. De tweede maatregel is het intrekken of schorsen van de erkenning van de voorziening, met toepassing van artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 december 1993 tot vaststelling van de algemene regels inzake het verlenen van vergunningen en erkenningen door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Deze laatste maatregel is een heel drastische en kan niet eenvoudig genomen worden. De zorg en ondersteuning voor alle personen met een handicap wordt immers geschorst of stopgezet, en voor die personen moet dan een oplossing gezocht worden.

Om in deze gevallen efficiënter te kunnen optreden wordt nu voorzien dat wanneer de integriteit van de gebruikers in het gedrang komt, de leidend ambtenaar onmiddellijk begeleidende maatregelen kan opleggen met toepassing van artikel 56.

Het komt, spijtig genoeg, voor dat er ernstige afwijkingen, fraude, financieel misbruik of doorgave van bedrieglijke gegevens door de vaststellingen van Zorginspectie aan het licht komen. Ook dan is de bevoegdheid van de leidend ambtenaar beperkt tot de vraag aan de voorziening om zich in regel te stellen, ofwel het schorsen of intrekken van de erkenning. De eerste maatregel mist daadkracht om een handhavingsbeleid te voeren, de tweede is

dan weer te drastisch. Om in functie van de vastgestelde feiten een gepaste maatregel te kunnen nemen, wordt voorzien dat de leidend ambtenaar een andere maatregel kan opleggen dan die van artikel 55. De leidend ambtenaar kan kiezen uit elk van de volgende maatregelen die in het besluit voor handen zijn, gaande van begeleidende maatregelen, over een boete tot schorsen of intrekken van de erkenning.

Artikel 38 vervangt de bijlage 1 met de opsomming van de elementen die in de individuele dienstverleningsovereenkomst moeten opgenomen worden. Ook in deze bijlage dienden terminologische en inhoudelijke aanpassingen gedaan te worden door de veranderingen die in de voorgaande artikelen werden opgenomen.

Artikel 39 doet enkele terminologische aanpassingen aan de bijlage 2 van het besluit. De bijlage bevat de elementen die in de collectieve rechten en plichten moeten opgenomen worden.

Artikel 40 vervangt in bijlage 3 de term "de individuele dienstverleningsovereenkomst" door de nieuwe term "het handelingsplan".

Artikel 41 voorziet enkele overgangsmatregelen. De eerste geeft de voorzieningen voor meerderjarigen de tijd tot 1 april 2017 om hun overeenkomsten met hun gebruikers aan te passen.

De tweede bepaalt dat de zorggebonden punten die in de transitie werden vastgesteld als verantwoording kunnen worden gebruikt totdat de overeenkomst met de gebruiker gesloten is.

De overeenkomsten met de minderjarige gebruikers kunnen worden voortgezet tot aan de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen.

Artikel 42 bepaalt de inwerkingtreding van het aanpassingsbesluit op 1 januari 2017, de ingangsdatum van de persoonsvolgende financiering.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Het besluit regelt enkel de kwaliteitsvereisten voor de voorzieningen en bepaalt geen erkenningen of subsidies.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 24 november 2016.

Het voorafgaand akkoord van de Vlaamse minister van begroting is niet vereist.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerpbesluit heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerpbesluit heeft geen effect op de personeelsformatie noch op het personeelsbudget.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2016/432 van 29 november 2016.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2011 betreffende de algemene erkenningsvoorwaarden en kwaliteitszorg van voorzieningen voor opvang, behandeling en begeleiding van personen met een handicap wat betreft de nieuwe beschermingsstatus ingevoerd bij de wet van 17 maart 2013 tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid, en wat betreft de invoering van de persoonsvolgende financiering, ingevoerd bij het decreet van 25 april 2014;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Jo VANDEURZEN